

Sak nr. 1 - 2023 - Den høyere voldgiftsrett**1) Innledning:**

Den høyere voldgiftsrett ble satt kl. 14.00 den 06.03.23 på Øvrevoll galoppbane. Til stede var rettens dommere, for anledningen Gisela Jardby (over teams), Thomas Randby og Peter Chr. Meyer (rettens leder). I tillegg møtte Stall Perlen (heretter kalt saksøker) representert ved Magne Jordanger (også over teams) samt saksøkers advokat Dag Holmen som var til stede «fysisk». I tillegg møtte også fysisk, Sportssjef Liv Kristiansen og Adm. Dir. Thomas Gjelsås som representanter for Norsk Jockeyklub (heretter kalt saksøkte).

Retten erklærte seg habil. Ingen hadde innvendinger mot rettens sammensetning. Til behandling forelå krav om erstatning fra Stall Perlen v/advokat Dag Holmen foranlediget av DLVs beslutning før løp nr. 2 på Øvrevoll 26. løpsdag den 12.10.22 om å stryke hest nr. 8 Amanda fra deltagelse i Norsk Oaks på grunn av for slitte sko. Etter skandinavisk reglement for galoppløp 9 kap. § 22 nr. 2 er DHV førsteinstans i slike saker. Kravet er reist innenfor fristen i 9 kap. § 19 og oppfyller kravene i bestemmelsens punkt 1-3. Rettens formann ga en kort orientering om hvilke spørsmål han mente var oppe til behandling.

2) Kort om hendelsesforløpet:

Banesmeden kontrollerte hest nr. 8 Amandas sko i paddock før løpet. Han mente at skoene var for slitte til at hesten burde starte i løpet. Smeden ble innkalt til DLV og saken ble diskutert der. I mellomtiden forlot alle hestene paddock og kantret til startboksene. Paddocksjef ble ikke gitt beskjed om å holde tilbake hest nr. 8. Trener av hest nr. 8 ble ikke innkalt til DLV. Det ble heller ikke gjort noen forsøk på å utbedre Amandas sko. DLV besluttet deretter å stryke hesten fra start i løpet.

3) Partenes anførsler:

Advokat Holmen fikk ordet til innlegg. Han fremholdt i det vesentlige: Saken gjelder om det forelå tilstrekkelig hjemmel for den strykning som fant sted. Av Skandinavisk galopps retningslinjer for straff følger: «Felaktigt skobeslag enligt 6:3 och Utrustningsreglementet. Hesten får inte lemna ledvolten utan rett utrustning». Det er en begrunnelse for dette. Det er ikke bare en «ordensforskrift». Bestemmelsen må sees i sammenheng med plikten til straks å vurdere om en eventuell utrustningsfeil kan avhjelpes, herunder om dette kan skje i tide. Er en hest sluppet ned til start, vil en slik utbedring i praksis oftest være umulig å få til innen «rimelig tid». Nevnte bestemmelse er derfor også en materiellrettslig bestemmelse som regulerer DLVs beslutningskompetanse. Denne kompetanse var derfor ikke i lenger i behold da beslutningen faktisk ble fattet. Det medfører at strykningen er ugyldig.

Det fremgår også av retningslinjene for straff at strykning skal skje om feilen ikke kan repareres i tide. Selv bortsett fra at beslutningen er fattet for sent, er strykningen også ugyldig fordi det ikke ble gjort noe forsøk på å utbedre feilen. Det gjøres gjeldende at utbedring kunne ha skjedd med relativt enkle grep innenfor en rimelig tidshorisont. Det må i

denne forbindelse vektlegges at vi hadde å gjøre med et storløp hvor en hest bare kan være med en gang i sitt liv. Deltagelse og seier i et slikt løp har stor verdi for eier av hesten ikke bare i form av premien i løpet, men også for hestens mulige avlsverdi. Det kan ikke leses ut av DLVs avgjørelse at utbedring overhode ble diskutert, eventuelt med en utsettelse av løpet. Det fremgår heller ikke om stevnesmeden ble spurt om dette vill være mulig.

Basert på ovennevnte foreligger tilstrekkelig erstatningsgrunnlag som er uaktsomhet. Det er også årsakssammenheng mellom NJs (ved DLV) unnlater og det økonomiske tap saksøker kan ha lidt. Hesten var løpets store favoritt og det var i norsk målestokk høye pengepremier. Hva gjelder erstatningens omfang er saksøker ikke så opptatt av beløpet, men av prinsippene og at hensynet til eierne i fremtiden skal bli ivaretatt på en bedre måte på Øvrevoll. Den nedlagte påstand om erstatning stor kr.5.000,- opprettholdes derfor. Et betydelig høyere beløp kunne ha vært krevet. Det nedlegges også påstand om dekning av saksøkers sakskostnader.

NJv/ Thomas Gjelsås fikk ordet. Han fremhevet at denne saken var meget uheldig. På Øvrevoll ønsker man selvsagt å ha et best mulig forhold til hesteeierne som man jo er helt avhengig av. Det som skjedde er sterkt beklagelig. Det er riktig at Amanda ikke skulle ha forlatt paddocken. Når dette likevel skjedde kan det imidlertid ikke bety at hesten ikke lenger kan strykes fra løpet. Dertil er hensynet til sikkerhet for hester og jockeys alltid et helt overordnet mål som må gå foran alt. Det kan ikke være slik at hvis man først skulle finne ut at det er noe alvorlig feil med en hests eller jockeys utstyr rett før start og utbedring ikke er mulig, likevel er nødt til å la hesten starte. I utgangspunktet må derfor bestemmelsen om at paddock bare kan forlates med rett utstyr kun være en ordensforskrift. Det er riktig at reglene tilsier at utbedring skal forsøkes før strykning, men her ville det ha måttet ta så lang tid at utsettelsen ville ha vært uforsvarlig i forhold til de øvrige hester i løpet, hesteeierne og publikum. Det ble nedlagt påstand om frifinnelse.

4) **Bevisførselen:**

Etter at Holmen og Gjelsås var ferdige med sine innlegg, fikk Magne Jordanger ordet over teams. Han ga en grundig forklaring for retten for bakgrunnen for at eier hadde valgt å reise denne saken. Det gjelder ikke erstatningsbeløpet som i stevningen er satt meget lavt. Kravet kunne ha vært meget høyere. Selv om stallens økonomiske tap kan ha vært meget betydelig, er det vesentlige her at hensynet til hesteeierne må ivaretas på en meget bedre måte. DLV har gjort mange feil i sin måte å behandle denne saken på. Paddocksjef ble ikke varslet og ingen forsøk på utbedring ble gjort. Eiers representant ble ikke engang kontaktet før etter løpet. Sportssjef Liv Kristiansen fikk deretter ordet til utfyllende merknader.

Som vitner ble først avhørt DLVs leder Kristin Grundy. Hun forklarte at hesten ble strøket etter råd fra stevnets smed. DLV snakket først med ham over Walkie-talkie og innkalte han etter det til DLVs rom hvor spørsmålet om skoens tilstand ble ytterligere diskutert før avgjørelsen ble fattet om å stryke hesten fra løpet. Dessverre ble ikke paddocksjef kontaktet med ordre om å holde tilbake Amanda med den konsekvens at den feilaktig fikk kantre til start før DLVs avgjørelse ble fattet. Hun mente at mulig utbedring ble diskutert, men at man fant at det ville

ta for lang tid. Dette er imidlertid ikke tatt inn i DLVs avgjørelse. Trener ble ikke innkalt før etter løpet. Om dette hadde vært gjort før strykningsavgjørelsen ble fattet, ville det ikke ha spilt noen rolle for avgjørelsen. På spørsmål bekreftet hun at hun i sine svært mange år i DLV aldri har opplevet spørsmålet om å stryke en hest fra et løp på grunn av for slitte sko. Deretter ble stevnesmeden for anledningen D. Patil avhørt. Det var han som undersøkte Amandas sko i paddock og som fant at de var så nedslitte at han anbefalte at hesten ikke burde starte i løpet med slike sko. Dette skjedde over walkie-talkie, men han ble deretter innkalt til DLV hvor situasjonen ble diskutert før DLV fattet sin avgjørelse om å stryke hesten. På spørsmål uttalte han at det ville være svært vanskelig med utbedring av skoene så raskt at hesten likevel kunne starte i løpet. Det er stor forskjell på å utbedre en hests sko i hestens egne vante omgivelser enn når den er spent og urolig før start i et løp.

Ytterligere ble hovslager Peter Glimberg avhørt over teams som ekspertvitne for saksøkeren. Han forklarte seg blant annet om mulig utbedring av skoene.

5) **Retten vurderinger:**

Retten vil innledningsvis nevne at Amanda for anledningen var skodd med sko av typen «Kings Plate». Dette er en type sko som er fullt ut godkjent for bruk på Øvrevolvs gressbane, men de har ikke spesielt kraftig grep. Det er viktig å presisere at det må anses avklart og derfor legges til grunn for DHVs avgjørelse at skoene var for nedslitte til at det var forsvarlig at Amanda startet i løpet slik skoene fremsto.

Slik retten ser saken er det helt åpenbart at til dels betydelige feil er begått i forkant av og i forbindelse med at Amanda ble strøket. Da diskusjonen om strykning ble startet opp, skulle Paddocksjef umiddelbart ha vært kontaktet for å holde hesten tilbake. Dette ble ikke gjort. Deretter burde hestens trener også ha vært kontaktet. Det fremgår også i klartekst av reglementet at når slike utrustningsfeil oppdages skal det gjøres forsøk på utbedring før en avgjørelse om å stryke en hest fattes. Det er på det rene at slike forsøk ikke ble gjort. Til tross for vitnet Grundys forklaring om at temaet ble diskutert, er det ikke nedfelt noe om dette i DLVs avgjørelse. Av stevnesmedens forklaring fremgår heller ikke at han ble spurt om det ville være mulig å gjennomføre utbedring av skoene før løpet, eventuelt med en utsettelse av dette. Når et så alvorlig og svært uvanlig spørsmål dukker opp, må man kunne forvente at utbedringsmuligheten blir gitt en stor plass både i diskusjonen og i avgjørelsen. Vi snakker om et storløp hvor hesten var favoritt og hvor en hest bare kan starte 1 gang. En seier i Norsk Oaks kan også ha stor betydning for en hoppes fremtidig verdi i avl. På rettens spørsmål om muligheter for å utbedre og om hva som eventuelt kunne ha vært gjort, var vitnet både usikker og uklar. Det samme vitnet forklarte seg imidlertid også for DHV i ankesaken om skoenes tilstand. Det er her nedfelt helt klart i avgjørelsen at det etter Patils mening ville ha vært fullt mulig for ham å utbedre skoene før løpet – selvsagt med en utsettelse – ved at det ble slått i nye sømmer. Han ble imidlertid ikke spurt. Under punktet om «bevisførselen» er tatt inn i DHVs avgjørelse: «På spørsmål fra retten uttalte han at han mente det ville ha vært fullt mulig å slå inn nye sømmer i skoene, og at det kunne ha vært gjort relativt raskt.»

DLV ser saken slik at det nok kan være noe usikkert om det hadde vært mulig med utbedring i tide. Det er heller ikke fullstendig avklart om dette ville ha vært tilstrekkelig bare å slå inn nye sømmer. Retten heller imidlertid til at dette ville ha vært fullt ut tilstrekkelig for en forsvarlig

start for Amanda at nye sømmer ble slått inn. Å skifte 4 sko med den mulige tilpasning av disse som ofte må til, ville nok ha vært utenfor det mulige – innenfor en rimelig tidshorisont. Å slå inn nye sømmer, er derimot noe annet. Retten kan ikke se at det er tilstrekkelig bevist eller sannsynliggjort, at dette ikke kunne ha vært gjennomført. Retten kan ikke engang se at en slik løsning overhodet er blitt diskutert, noe retten ser som uheldig.

Stall Perlen har anført at når en hest først har fått forlate paddock kan den ikke lenger strykes fra det kommende løp, jfr. ovenfor under punkt 3. Retten er ikke enig i dette syn. Sikkerheten til både hester, jockeys, banemannskap m.m. må og skal være det helt overordnede. Den siterte regel under punkt 3 kan derfor ikke trekkes lenger enn at det normalt vil være for sent med strykning etter at hesten har forlatt paddock. Det kan både tenkes at man ikke har lyktes med å oppdage feilen før og at det skjer noe med utrustningen mellom paddock og startstedet. Hensynet til sikkerheten tilsier da at en hest fortsatt må kunne strykes fra løpet slik den ble i denne saken.

Retten finner saken vanskelig og avgjørelsen tvilsom. Det er imidlertid ingen tvil om at til dels betydelige feil er begått i denne saken til skade for en hesteeier. Et meget sentralt spørsmål er om skoene kunne ha vært utbedret innenfor en rimelig tidshorisont. Retten ser ikke noen grunn til her å forsøke å trekke opp en grense for hvor lang utsettelse som kan være akseptabel og være innenfor det rimelige. Dette må vurderes konkret. Klart må det imidlertid være at det i store løp må kunne legges inn noe større rom for utsettelse enn i mindre handicapløp. Alt som er mulig innenfor rimelighetens grenser må gjøres for å unngå strykning. Det fremgår ovenfor at DHV mener at det ville ha vært tilstrekkelig til at hestens sko ville ha fremstått som i gode nok stand til at hesten kunne starte i dette løpet på denne banen at nye sømmer var blitt slått inn. Dette ble ikke diskutert og da selvsagt heller ikke gjort forsøk på å gjennomføre. Slik retten ser det forelå det en meget god mulighet for at skoene kunne ha vært utbedret slik at hesten kunne ha startet i løpet. Retten konkluderer således med at det foreligger erstatningsgrunnlag i form av uaktsomhet og økonomisk tap.

Når det gjelder spørsmålet om nødvendig årsakssammenheng mellom den skadevoldende handling/unnløstelse og det økonomiske tapet, mener retten at det var en god mulighet for at utbedringen også kunne ha skjedd innenfor en rimelig tidshorisont. Retten finner at den tvil som her foreligger bør gå ut over saksøkte i saken. NJ pålegges derfor tvilsrisikoen. Det legges etter dette til grunn at det også foreligger nødvendig årsakssammenheng. Stall Perlen vinner derfor frem med sitt krav om erstatning. Hva gjelder erstatningens størrelse, har saksøker kun krevet en mindre erstatningssum stor kr. 5.000,- som da legges til grunn av retten. I henhold til reglementets kap. 8 § 27 kan NJ pålegges å erstatte den annen parts sakskostnader helt eller delvis. Advokat Holmen har lagt frem sakskostnadsoppgave stor kr. 61.875,- inkl. mva. Retten forstår at advokaten har brukt en del tid på saksforberedelsen og gjennomføringen, og vil på ingen måte hevde at kravet er urimelig høyt. Det skal imidlertid bemerkes at vi tross alt ikke snakker om våre vanlige domstoler, hvor den som vinner en sak gjerne blir tilkjent de fulle sakskostnader. Slik DHV ser det, har saken vært både tvilsom og vanskelig. Retten ser det derfor ikke som urimelig at saksøker har funnet det nødvendig med juridisk bistand. DHV finner av den grunn å ville pålegge Norsk Jockeyklub å dekke 50% av Stall Perlens kostnader med kr. 30.937,50.

5.

Det avses slik

K j e n n e l s e:

- 1) Norsk Jockeyklub dømmes til å betale erstatning stor kr. 5.000,- til Stall Perlen.
- 2) Norsk Jockeyklub dekker kr. 30.937,50 av stall Perlens sakskostnader.
- 3) Avgjørelsen er enstemmig.

Gisela Jardby

(sign)

Peter Chr. Meyer

(sign)

Thomas Randby

(sign)